

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **S. P.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 kwietnia 2024 r.

zażalenia S. P. na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania jako niedopuszczalnego z mocy ustawy (II KO 170/23)

na podstawie art. 530 § 3 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 29 listopada 2023 r., uzupełnionym pismem z dnia 19 grudnia 2023 r., S. P. wniósł o wznowienie z urzędu postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie, zakończonego zarządzeniem z dnia 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt II AKo 48/22, o pozostawieniu wniosku S. P. »złożonego w trybie art. 9 § 2 k.p.k. o dokonanie z urzędu czynności wznowienia postępowania w sprawie II2 Ko 123/21 Sądu Okręgowego w Zamościu» (...) z uwagi na okoliczność, iż postępowanie w przedmiocie wyłączenia sędziów od rozpoznania sprawy nie stanowi »postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem» w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k.«

Zarządzeniem z dnia 29 stycznia 2024 r., sygn. akt II KO 170/23, sędzia Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania jako niedopuszczalnego z mocy ustawy. W uzasadnieniu tegoż zarządzenia wskazano, że postępowanie w przedmiocie wyłączenia sędziów od rozpoznania sprawy nie stanowi „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem” i w związku z tym nie podlega wznowieniu. Ponadto wskazano, że charakter orzeczenia mają jedynie wyroki i postanowienia a nie zarządzenia.

Od powyższego zarządzenia zażalenie wywiódł S. P., wskazując, że w jego ocenie „sędzia orzekający w sprawie II KO 170/23, naruszył obowiązujący porządek prawny zapisany w art. 547 § 1 k.p.k. w związku z art. 7 Konstytucji RP”. Skarżący wniósł o uchylenie tego zarządzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

Po pierwsze należy wskazać, że nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest wznowienie postępowania nie może być stosowany do każdego postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem. Z treści przepisów 540 k.p.k. oraz art. 540a k.p.k. wynika w sposób jednoznaczny, że prawomocnie zakończone postępowanie sądowe, o którym mowa w tych regulacjach, musi rozstrzygać o odpowiedzialności karnej oskarżonego, a nie o jakiegokolwiek kwestii incydentalnej, chociażby istotnej dla oskarżonego, rozstrzyganej w toku postępowania karnego (zob. zarządzenie z dnia 12 stycznia 2024 r., II KO 165/23 i powołane tam postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 59/08). Oczywiście prawdą jest, że orzeczeniami kończącymi postępowanie, o których mowa w powołanych wyżej przepisach, są nie tylko wyroki i postanowienia rozstrzygające w przedmiocie głównego nurtu postępowania (takie jak np. wyroki skazujące, uniewinniające czy orzeczenia o umorzeniu postępowania), ale także prawomocne orzeczenia wydawane w innych, również pobocznych nurtach procesu, jednak pod warunkiem, że definitywnie zamykają rozpoznanie danej kwestii, wywołując trwałe skutki. Takiego charakteru nie ma jednak ani postanowienie o nieuwzględnieniu wniosku o wyłączenie sędziego złożonego w oparciu o przepis art. 41 § 1 k.p.k., ani postanowienie o pozostawieniu takiego wniosku bez rozpoznania

(por. zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt I KO 74/23).

Po drugie, co trafnie zauważono w zaskarżonym zarządzeniu, wznowieniu podlega wyłącznie postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem, a zarządzenie orzeczeniem nie jest (zob. rozdział 11 kodeksu postępowania karnego).

Na zakończenie należy również przypomnieć, co trafnie podniesiono w postanowieniu z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22, że uregulowania zawartego w art. 542 § 3 k.p.k. (dotyczącego wznowienia postępowania z urzędu), nie sposób odczytywać w oderwaniu od art. 540 § 1 k.p.k. Skoro zatem, w świetle art. 540 § 1 k.p.k., wznowienie dotyczy "postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem", to wszelkie podstawy wznowieniowe, w tym i te określone w art. 542 § 3 k.p.k., dotyczyć mogą wyłącznie takiego postępowania.

Kierując się powyższą argumentacją, postanowiono jak wyżej.

[PGW]

[ał]